

Okullarda Diyabet Eğitimi Programı*

* Bu program "Türkiye Diyabet Kontrol Programı" çerçevesinde Çocuk Endokrinoloji ve Diyabet Derneği Diyabet Çalışma Grubu tarafından hazırlanmış; Milli Eğitim ve Sağlık Bakanlıklar tarafından kabul edilmiştir. Programın ayrıntılarına www.cocukendokrindiyabet.org, www.meb.gov.tr ve www.saglik.gov.tr sitelerinden ulaşılabilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Tip 1 diyabet, çocukluk çağıının sık görülen kronik hastalıklarından olup tedavide insülin kullanılması, kan şekeri takibi gibi uygulamalar nedeniyle yakın takip gerektirir. Ülkemizde çoğu okul yaşında 15.000 civarında diyabetli çocuğun olduğu ve her yıl 1500-1700 civarında çocuğa Tip 1 diyabet tanısı konduğu tahmin edilmektedir. Tip 1 diyabet yakın takip gerektirmesi nedeni ile haftada 7 gün ve 24 saat bakımı gerektirir. Diyabetli çocuklar okula başladıklarında ise aynı şekilde kan şekersizinin okul saatlerinde bakılması ve insülin yapılması uzun ve kısa dönemli komplikasyonların önlenmesi açısından önemlidir.

Bu nedenle okulda öğretmenlerin, yöneticilerin, okul hemşiresinin ve personelinin diyabet konusunda bilgili ve bilinçli olması diyabetli çocuğun hayatını kolaylaştırmanın yanı sıra okulda gelişebilecek ağır hipoglisemi diyabetik ketoasidoz gibi komplikasyonları ve sonuçlarını önler. Şimdiye kadar ülkemizde diyabetli okul çocuklarının okulda bakımları tamamen çocuğa ve ailesine bırakılmış olup, nadiren kişisel ilgisi olan sınıf öğretmenleri ve özel okullarda okul hemşireleri çocuklara yardımcı olmaktadır. Oysa diyabetli çocukların okul yaşamı boyunca sağlıklarının korunması ve kendilerini güvende hissetmeleri için öğretmenler ve ailelerin yakın işbirliğine ihtiyaç vardır. Ayrıca Tip1 diyabetli çocuklara erken tanı konması ve tedavi gecikmesinde kaynaklanan sorunların önlenmesi için öğretmenlere görevler düşmektedir.

Ülkemizde diyabetli çocukların okuldaki bakımı için hazırlanmış bir program bulunmamaktadır. Aşağıda belirtilen öneriler diyabetli çocukların okuldaki bakım ve izlemlerinin geliştirilmesi için hazırlanmış ve gerekli onaylar alınarak resmîyet kazanmış bir program niteliği taşımaktadır. Okul yöneticilerin bu program doğrultusunda gerekli önlemleri almaları gerekmektedir.

ÜLKE ÇAPINDA YAPILACAK FAALİYETLER

1. “Çocuklarda diyabet” bulgularına dikkat çeken afişlerin bütün okullara asılması sağlanacaktır.
2. “Öğrencim ve Diyabet” isimli broşür bütün okullara elektronik ortamda gönderilerek öğretmenlere ulaştırılacaktır.
3. Eğitim amacıyla hazırlanacak film bütün okullara ulaştırılacak ve öğretmenlere yönelik olarak “Çocuklarda diyabet” konulu eğitim yapılacaktır.
4. Okul çocuklarında Diyabet ve Okulda Diyabet Bakımı konusunda rehber hazırlanarak bütün okullara gönderilecektir.
5. Yeni tanı konan ve tedavisi yapılarak taburcu edilen Tip 1 diyabetli çocuklara öğretmenlerine ulaştırılmak üzere bilgilendirici bir mektup verilecektir.
6. Ortaöğretim düzeyinde okutulan sağlıkla ilgili derslerde çocuklarda diyabet konusunun yeterince işlenmesi sağlanacaktır.
7. 14 Kasım Dünya Diyabet Gününde okullarda diyabet konulu etkinlikler yapılacaktır.
8. Öğretmenlere verilen ilk yardım kursu içinde “glukagon uygulama becerisi” konusunun yer alması sağlanacaktır.
9. Diyabetli çocukların ülke düzeyinde yapılan sınavlarda yaşayabileceği sorunlar konusunda sınav görevlilerine gerekli bilgilendirmeler yapılacaktır.
10. Adı geçen programa ve program dokümanlarına Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Çocuk Endokrinoloji ve Diyabet Derneği sitelerinden ulaşılması sağlanacaktır.

Okulda diyabet programı

